

Dynamiek in de elektronische communicatie; het gemeentelijk perspectief

Digitalisering van het openbaar bestuur is niet alleen een kwestie van systemen en procedures, maar ook van regelgeving in een dynamische context. Anders dan de gangbare aanduiding “elektronische overheid” suggereert, gaat het immers niet om een op zichzelf staand project. Niet alleen door de aard van de technologische ontwikkelingen, maar ook door zich steeds sterker opdringende risico's, van digitalisering, met name cybersecurity en identiteits/gegevensfraude.

Een bijzonder kenmerk van deze moderniseringsoperatie is het Europese en internationale karakter ervan. In EU-verband is de ontwikkeling van een unie-brede, dus op belangrijke onderdelen geharmoniseerde eGovernment een onderdeel van de “Digital Single Market”. Vandaar de nadruk op standaardisatie van voorzieningen en harmonisatie van regelingen. In het bijzonder waar het gaat om elektronische communicatie, gegevensbescherming en beveiliging. Hoewel dat niet steeds blijkt, is de vormgeving van de elektronische overheid steeds sterker onderworpen aan de Europese kaders.

Een elektronische overheid waarvan de voorzieningen niet of te weinig gebruikt worden spoort niet met het beoogde doel en tijdspad van invoering. Een derde reden van nieuwe wetgeving is daarom de overgang van burgers van een vrijwillig naar een verplicht gebruik van elektronische voorzieningen, in combinatie met versterking van de bestuurlijke taken en bevoegdheidsstructuur.

Wat de regelgeving betreft staan we met het Programma Digitaal 2017 op een kantelpunt. De Wet elektronisch verkeer in de Awb is gedateerd, de veiligheid van DigiD als elektronische handtekening en inlogmiddel onvoldoende gewaarborgd en de institutionele structuur te vrijblijvend. Weliswaar is een noodverband gelegd via de Regeling voorzieningen GDI, maar nieuwe wetgeving is dringend. Bovendien is de Belastingdienst met de Wet elektronisch berichtenverkeer Belastingdienst op een onderdeel reeds voorgegaan.

In de begrotingsstukken 2017 van BZK is het tijdspad van twee belangrijke nieuwe wetsvoorstellen aangekondigd. Het zijn: de wet Generieke Digitale Infrastructuur (GDI), met gebruiksverplichtingen van bestuursorganen, en de wet modernisering elektronisch verkeer (Awb). Het wetsvoorstel Uitvoering EU-verordening elektronische identiteiten en vertrouwensdiensten (eIDAS) is reeds bij het parlement in behandeling.

Een kernpunt is de vervanging van het huidige DigiD. Uitgangspunt is invoering van een multi-middelenstrategie, zowel voor burgers als bedrijven. Identificatie en authenticatie zal mogelijk worden met een beperkt aantal - toegelaten - publieke en private middelen, waaronder de beschikbaarstelling van overheidswege van een identiteitsbewijs met een NFC-chip. De insteek van de aangekondigde bijdrage is het bieden van een overzicht van inmiddels gerealiseerde, lopende en aangekondigde wetswijzigingen inzake elementen van elektronische communicatie (GDI, bevoegdheidsstructuur, identificatie en authenticatie, middelenstrategie, veiligheid, cloud e.d.). Ook de relevante jurisprudentie komt daarbij aan bod, evenals de Europeesrechtelijke dimensie.

Prof. mr. Margriet Overkleeft-Verburg is em.-hoogleraar staats- en bestuursrecht aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Bestuursrechtelijk informatierecht is een van haar specialisaties.

Zij was lid en plv. voorzitter van de Registratiekamer (Autoriteit Personen) en promoveerde in 1995 cum laude op de dissertatie “De Wet Persoonsregistraties. Norm, toepassing en evaluatie”, mede ter voorbereiding van de Wbp. Ook was zij lid van de Staatscommissie Grondwet en van de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB). Momenteel is zij voorzitter van de Bezwaaradviescommissie WOB van de Nationale Politie en vaste annotator van twee jurisprudentietijdschriften. Zij werkt aan een boek over de juridische aspecten van de Elektronische Overheid.

